

Casus Kenniscentrum Wondbehandeling

De feiten

Het aantal patiënten met complexe of moeilijk helende wonden in Nederland is groot. Deskundigen schatten dat het om 500.000 patiënten per jaar gaat en dat dit aantal de komende jaren verder zal toenemen, mede als gevolg van de vergrijzing.

Complexe wonden hebben een grote impact op het leven van de patiënt: pijn, beperking in mobiliteit en functioneren, grote kans op infectie, terugkerende wonden en opname in ziekenhuis of verpleeghuis kunnen gevolgen zijn.

De kosten van de zorg voor patiënten met complexe wonden zijn hoog vanwege de vaak langdurige inzet van zorgprofessionals en het gebruik van genees- en verbandmiddelen.

Helaas is in het reguliere zorgproces de wondzorg vaak versnipperd en ontbreekt het bij de reguliere ziekenhuizen vaak aan specialistische kennis over wondzorg.

De innovatie

Het Kenniscentrum Wondbehandeling is een initiatief van De Zorggroep en Proteion Thuiszorg. Het Kenniscentrum brengt specialistische kennis over complexe wonden samen met als doel:

- De kwaliteit van wondzorg op een hoger niveau te tillen
- De kwaliteit van leven voor de patiënt verbeteren

Het Kenniscentrum Wondzorg heeft drie pijlers: de Wondpoli, onderwijs en onderzoek. In plaats van het ziekenhuis gaat de patiënt voor complexe wondzorg na verwijzing van de huisarts naar het Kenniscentrum. Hier wordt de patiënt onder supervisie van een arts ouderenzorg met specialisatie complexe wondzorg op de Wondpoli behandeld. Het kenniscentrum beheert het casemanagement en de deskundigheidsfunctie (scholing, protocollen, advisering). De wondverzorging van de patiënt wordt in samenspraak met de thuiszorg uitgevoerd.

De verwachte resultaten van het Kenniscentrum Wondzorg na monitoring:

Een netto besparing tussen de € 1.300 - 2.500 per patiënt, vooral gerealiseerd doordat het centrum zorg van andere instellingen (gedeeltelijk) overneemt en een gemiddeld kortere behandelduur realiseert. Dit laatste resulteert in minder uitgaven aan thuiszorg en verbandmiddelen.

Verondersteld kan worden dat door de verbeterde behandeluitkomsten, het sneller en beter sluiten van wonden, ook in andere zorguitgaven reducties optreden, zoals minder ziekenhuisbehandelingen en geneesmiddelen als gevolg van minder infecties, minder thuiszorg door een betere mobiliteit en

Ziektelast ter illustratie

- 500.000 mensen in NL met een complexe wond
- Bijna 1/5^e heeft beenulcera (open wond aan been)
- Duur daarvan vaak 12-13 maanden
- 60-70% weer nieuwe wonden
- 24% ziekenhuisopname
- Vaak 15 jaar of langer

functioneren van patiënten. Deze besparingen kunnen echter nog niet met beschikbare data worden onderbouwd.

Samenwerking met de zorgverzekeraar

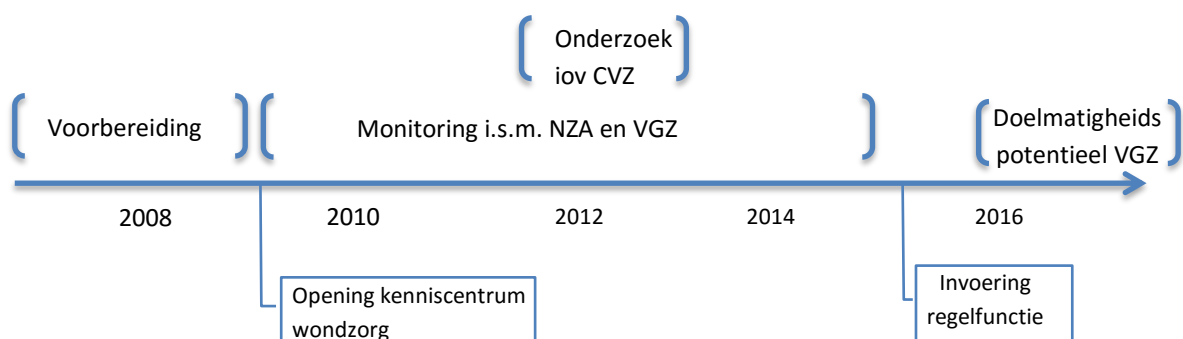
In maart 2009 opende het Kenniscentrum Wondzorg in Venray met behulp van een subsidie van het Zorgkantoor. In overleg is er direct begonnen met het monitoren van de behandelingen en de behandelingskosten in de *Woundmonitor* om de effectiviteit van het Kenniscentrum Wondzorg inzichtelijk te maken.

Van juli 2011 tot mei 2012 is, in opdracht van het College voor zorgverzekeringen (CVZ), door het Radboud UMC het onderzoek 'Verkenning Wondbehandeling in Nederland' uitgevoerd. Het CVZ heeft met de uitkomsten van dit onderzoek een voorstel gedaan aan het ministerie van VWS om de wondzorg in het basispakket beter te regelen. Uit dit onderzoek kwam o.a. de aanbeveling voor gespecialiseerde wondklinieken naar voren.

Het wondzorg project wordt nu gefinancierd vanuit een beleidsregel innovatie. Sinds 2015 bestaat er de regiefunctie complexe wondzorg. Deze regel is in het leven geroepen n.a.v. de bijgevoegde publicaties en de intentie tot inkopen door de zorgverzekeraars. Door deze beleidsregel kunnen alle zorgverzekeraars nu inkopen met de intentie dat dit vanaf 2016 ook gebeurt zodat er tot opschaling van goede wondzorg wordt gekomen.

Op dit moment (voorjaar 2016) is VGZ bezig met het inzichtelijk maken van het doelmatigheid potentieel van het Kenniscentrum Wondbehandeling. De analyse moet inzichtelijk maken waar de wondzorg in Nederland goed is en hoe er tot verdere opschaling kan worden gekomen.

Het Kenniscentrum Wondbehandeling van De Zorggroep is genomineerd voor de Niek de Jong Prijs 2015. Deze tweejaarlijkse prijs voor het meest innovatieve zorgproject wordt sinds 2000 uitgereikt door Zorgverzekeraars Nederland (ZN).

Geleerde lessen

1. Kom goed voorbereid bij de zorgverzekeraar:

Creëer draagvlak onder zorgverleners en patiënten door hen in een vroegtijdig stadium te betrekken bij de ontwikkeling van het idee zoals door de ondernemer van het Kenniscentrum Wondzorg is gedaan.

Zorg vervolgens voor een uitgewerkte business case waarin de kosten en baten van het idee opgenomen zijn. Het heeft de voorkeur van de zorgverzekeraar dat er al een pilot is gedaan waarbij het uitgewerkte idee klaar is voor de zorgpraktijk. Een uitgevoerde pilot is niet altijd nodig zoals blijkt uit deze casus waar de zorgverzekeraar en de ondernemer samen de pilot hebben opgezet. De voorwaarde van een goede voorbereiding staat echter altijd.

2. Beschik over een lange adem en doorzettingsvermogen:

Zorginnovaties zijn niet van vandaag op morgen in de praktijk gerealiseerd zijn. Zorginnovaties hebben jaren nodig om van idee tot volledige implementatie te komen. Deze casus van het Kenniscentrum Wonderzorg illustreert dit goed; het Kenniscentrum en de zorgverzekeraar zijn in 2009 reeds samen begonnen aan de pilot terwijl de structurele implementatie van de innovatie in het zorgpakket pas in 2016 aan de orde is.

Zorgverzekeraars vragen een stevige onderbouwing (evaluatie pilot), gaan zorgvuldig te werk en moeten zich verantwoorden over de besteding van innovatiegelden. Ook na een geslaagde pilot zoals hier het geval is duurt het vaak lang voordat structurele financiering geregeld is. Dit alles vraagt om doorzettingsvermogen en de nodige eigen middelen van de kant van de ondernemer.

3. Zie de zorgverzekeraar als partner in het verder brengen van de innovatie en stel vertrouwen in elkaar:

In deze casus is in zeer vroeg stadium contact gezocht met de zorgverzekeraars om een pilot uit te voeren. De ondernemer en de zorgverzekeraar zijn samen opgetrokken in het verder brengen van deze innovatie. Dit betekent dat je als ondernemer transparant moet zijn met de data en vertrouwen moet hebben in partnerschap met de zorgverzekeraar. Immers door het delen van informatie wordt duidelijkheid geschapen en komen er weer nieuwe vragen naar voren die de innovatie verder brengen.

De zorgverzekeraar is zeker bereid om iemand mee te nemen in de bewijsvoering zoals hier het geval is. Voor de ondernemer betekent dit bereidwilligheid om te leren en open staan om het perspectief van de zorgverzekeraar goed te begrijpen.

4. Wees bewust van de schaalbaarheid van de innovatie in het zorgveld:

Zorgverzekeraars zijn alleen geïnteresseerd indien de innovatie ook voor meerdere, grotere regio's c.q. doelgroepen toepasbaar is. Natuurlijk kan de verdeling van de financiering in de keten samen met de zorgverzekeraar gemaakt worden voor nauwkeurige uitwerking, maar besef van schaalbaarheid moet aanwezig zijn. Bij deze casus Kenniscentrum Wondzorg de schaalbaarheid van de innovatie pas recentelijk in beeld, gefinancierd vanuit de innovatiebeleidsregel.

5. Innoveer met passie en gedrevenheid

De zorg voor complexe wonden is onbekend is bij het grote publiek. Over het algemeen is men zich niet van bewust van de grote impact die deze aandoening heeft op de kwaliteit van leven van de patiënt. Ook is er vaak geen weet van het grote aantal patiënten – 500.000 patiënten, dit is 3 % van de Nederlandse populatie (2016) – dat onder deze aandoening leidt. De ondernemer van het Wondzorg Centrum innoveert vanuit maatschappelijke motieven; hij is ervan overtuigd dat complexe wondzorg beter kan en dat meer mensen deze goede zorg moeten krijgen. Deze ondernemer heeft dan ook niet zozeer zelf belang bij de innovatie maar is vanuit de inhoud gedreven en heeft passie voor het vak.

Kenmerkend voor deze innovatie:

“Het succes van het Kenniscentrum Wondbehandeling is het laagdrempelig contact dat wij hebben, het vertrouwen in elkaar, het samen verder denken” aldus de consultant zorgvernieuwing van VGZ.

Innovatie in de media:

Onderbouwing van de innovatie:

Feiten en cijfers

